

[Chr. Rasmussen.]

på den måde, at rapsmarkerne indgår ligesom sukkerroemarkerne på en udmærket måde i sædskiftet og derigennem giver brugeren en indirekte fordel, som er uhyre vanskelig at gøre op i kroner og øre. Men sikkert er det i hvert fald, at en rapsafgrøde som forafgrøde til en hvedemark er i sig selv særdeles fortrinlig, og med den brødkornordning, vi har i øjeblikket, ligger der i hvert fald en slet ikke ringe indirekte fordel i dyrkningen af raps. Derfor kan det være et stort spørgsmål, om en rapsordning i det lange løb bør bygges op uden at være kædet sammen med den til enhver tid gældende kornordning, om vi da skal have en sådan. Men stillingen er i øjeblikket den, at mit parti ser velvilligt på, at man gennemfører denne rapsordning for en 2-årig periode, og jeg skal anbefale en velvillig behandling af forslaget i det høje ting.

Jens Chr. Christensen: Også til dette lovforslag kan venstre give tilslutning. Vi havde selvfølgelig hellere set, at man havde etableret en frivillig ordning, men det viste sig jo, at det ikke kunne lade sig gøre, og det er derfor blevet nødvendigt at lovgive om en rapsordning.

Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen sagde, at raps er en udmærket afvekslingsafgrøde, ikke mindst nu, da vi har så stor mangel på arbejdskraft i landbrugserhvervet, hvor adskillige landbrug må drives uden besætning. Det er da nødvendigt at have en afgrøde, der kan gå ind imellem kornafgrøderne, og dertil er rapsen ganske fortrinlig. Der er imidlertid en vis begrænsning i aftagningspligten, og man har sat den til 10 pct. af fedtstofforbruget i vore margarinefabrikker. Jeg ved fuldt vel, at hvis vi skal forhøje den procentdel, som margarinefabrikkerne skal iblande, vil margarineprisen stige, og jeg ved også, at i jo større udstrækning vi er i stand til at bruge vor hjemlige avl, jo mere vil vi være i stand til at spare på valutaen. I landbrugserhvervets nuværende situation vil det også være til gavn, at dette erhverv har så mange strenge at slå på som muligt, og jeg vil derfor stille det spørgsmål til den højtærede minister, om der er mulighed for, at margarinefabrikkerne kunne aftage hele rapsavlen, og at man kan forhøje procenten

således, at der måske også fremover blev mulighed for at øge rapsarealerne. Det, det først og fremmest drejer sig om, er for mig at se en udvidelse af procentdelen, således at hele den rapsavl, der vil fremkomme i indeværende år, vil kunne bruges på de danske margarinefabrikker.

Niels Ravn: Når man gennemlæser det fremsatte lovforslag, vil noget af det første, der springer i øjnene, være, at man her opererer med forslag til en lov med tilbagevirkende kraft. Noget sådant må man altid principielt være betænkelig ved. Det er måske forståeligt i dette tilfælde. Jeg hørte meget vel for et øjeblik siden under behandlingen af en anden sag den højtærede landbrugsminister give udtryk for, at han ikke ville forpligte sig til altid at gå ind for en sag, som der stod et enigt erhverv bag ved. På den anden side ved vi også, at den højtærede minister har udtalt, at han ikke ønsker at tage stilling til problemerne, medmindre der står et enigt erhverv bag spørgsmålet. Det er måske forklaringen på, at vi står i den situation at skulle forhandle om et lovforslag, der har tilbagevirkende kraft. Med den indstilling, den højtærede minister her har givet udtryk for at han har, er man måske kommet en postgang for sent; det er vel det, der er sket i dette tilfælde, men nu må vi se, hvilke problemer spørgsmålet om ordningens tilbagevirkende kraft eventuelt kan afstedkomme. Jeg er ikke i stand til at overskue dette, før vi får nærmere oplysninger forelagt.

Hvad lovforslagets principielle indhold angår, kan jeg sige, at det har mit partis tilslutning.

Lovforslaget bygger på det princip, at landbrugserhvervet opnår en pris på hjemmemarkedet på de varer, der omsættes her, der skal stå i et rimeligt forhold til det øvrige prisniveau inden for landets grænser, og i øvrigt også opnår en pris på de levnedsmidler, det drejer sig om, der ligger på højde med prisniveauet andetsteds i Europa. Margarinefabrikkerne skal forpligte sig til at aftage 10 pct. af deres fedtstofforbrug fra danske avlere til en fastsat pris, der, så vidt jeg kan skønne, ligger ret nær op ad den pris, som er gældende i øjeblikket på verdensmarkedet, måske med nogle